

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Colegiul "Iulia Hasdeu" din Cahul

"Aprob"

Directorul Colegiului "Iulia Hasdeu" Cahul

Tataru Gheorghe

"16" iunie 2017

Curriculumul modular
S.08.O.035 Metode și tehnici ale asistenței sociale

Autori:

Ionuț Maria, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Ștefănița Elena, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Specialitatea 92310 Asistență socială
Calificarea Pedagog social

Recenzenți:

Ionuț Maria, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Cahul

Chihai Raluca, director adjunct învățare și educație, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Curriculumul a fost elaborat cu suportul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Aprobat:

La ședința Consiliului Profesorat al Colegiului "Iulia Hasdeu" din Cahul

Director

Tataru Gheorghe

16 " iunie 2017

Autori:

Ianocoglo Margareta, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Dănilă Larisa, grad didactic I, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Recenzenți:

Ianioglo Maria, doctor în pedagogie, conferențiar universitar, Universitatea de Stat din Comrat

Chihai Raisa, director adjunct instruire și educație, Colegiul "Iulia Hasdeu"

Cuprins

I. Preliminarii	4
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională	5
III. Competențele profesionale specifice modulului	6
IV. Administrarea modulului	6
V. Unitățile de învățare	7
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	11
VII. Studiu individual ghidat de profesor	13
VIII. Lucrările practice recomandate	14
IX Sugestii metodologice	15
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	17
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	21
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	21

I. Preliminarii

Scopul principal al modului "Metode și tehnici ale asistenței sociale" constă în formarea specialistului de înaltă calificare în domeniul asistenței sociale, fapt ce implică buna cunoaștere a bazei metodologice, cunoașterea necesității formării unui bun specialist conform rigorilor noilor condiții sociale.

Curriculum-ul modular "Metode și tehnici ale asistenței sociale" este un document normativ destinat atât realizării procesului de formare profesională a asistenților sociali, cât și formarea propriei persoane în conformitate cu:

Cadrul Național al Calificărilor;

Nomenclatorul domeniilor de formare profesională al specialiștilor și calificărilor pentru învățământul postsecundar și postsecundar nonterțiar.

Un bun pedagog social trebuie să aplice diverse metode și tehnici în soluționarea diverselor probleme ale beneficiarilor din comunitate. Acest lucru îi va reuși numai în cazul în care alegerea metodelor se va face în strictă conformitate cu nevoile clientului.

Activitatea în asistență socială este nu doar una intelectuală; ea necesită rigoarea cercetătorului practician care poate activa potrivit unei legi adecvate, implicând inima și creierul, care poate conjuga reușit teoria cu practica. Cea mai bună practică este, mai întâi, o bună teorie. Nici o intervenție corectă și nici un rezultat pozitiv, de mare eficiență, nu se poate realiza în afara perspectivei teoretice asupra domeniului vizat. Impactul teoriei asupra rezultatelor obținute este cu atât mai puternic și evident cu cât domeniul de referință este mai complex, iar mijloacele de intervenție mai moderne. Într-un fel sau altul, implicit sau explicit, fiecare utilizează teoria în practică și în viața cotidiană întrucât oricare om are o anumită concepție sau anumite idei, păreri, „opinii prealabile” – mai mult sau mai puțin preconcepute despre ceea ce se întâmplă în jurul lui. Teoria are multiple forme de manifestare, atât la nivelul conștiinței comune, al explicării nemijlocite a fenomenelor și faptelor din lumea înconjurătoare, cât și la nivelul conștiinței sistematizate, al științei și explicațiilor mijlocite prin demonstrații logice și investigații rațional organizate.

Pentru studierea cu succes a acestui modul este necesar de parcurs următoarele unități de curs:

F.01.O.012 Psihologia generală

F.02.O.014 Științe ale educației

F.01.O.024 Concepte fundamentale

F.03.O.025 Psihopedagogia familiei

F. 03.O.017 Psihologia personalității

S.03.O.026 Teoria și metodologia asistenței sociale

F.04.L.049 Voluntariat social

S.05.A.043 Consilierea familiei

S.06.O029 Asistența socială a copilului și tineretului

II. Motivația, utilitatea modului pentru dezvoltarea profesională

Formarea inițială a specialiștilor din domeniul asistenței sociale prin implementarea curriculum-ului solicită un nou profil de competență din perspectiva metodologiei asistențiale. Este vorba de identificarea și evaluarea necesităților grupurilor de beneficiari și propunerea de soluții de depășire a problemelor sociale, despre metacompetența profesională, care i-ar permite să realizeze acțiunea de esență și care asigură funcționalitatea profesionistului în domeniu.

În acest context modulul „Metode și tehnici ale asistenței sociale” definește conceptele de bază: metodă, tehnică, procedeu, instrument de cercetare, principiile metodologice, clasificarea metodelor asistenței sociale în corespundere cu tipurile de probleme sociale și tipuri de beneficiari, proiectarea unui plan de acțiune prin selectarea metodelor potrivite de susținere a persoanelor în dificultate, bazat pe cunoștințe științifice aplicate sau aplicabile.

Pentru o activitate practică relevantă sunt necesare cunoștințe și abilități valoroase pe care urmează să le formeze în cadrul modului dat. Practica trebuie să stea la baza teoriei. În cadrul modului dat elevii își vor forma abilități ce stau la baza intervenției sociale: abilități de comunicare și interviu; abilități de observare, ascultare și evaluare; abilități de soluționare a problemelor și de luare a deciziilor; abilități organizaționale și administrative.

Curriculum-ul dat permite formarea abilităților practice esențiale, bazate pe teorie. Practicile bune sunt rezultatul nu numai al asimilării teoriei, ci și al felului în care teoria este integrată în practica cotidiană pentru a oferi o calitate mai bună serviciilor prestate beneficiarului.

Unitatea de curs este destinată înțelegerii și aplicării de către elevi a metodelor și tehnicilor asistenței sociale. Conținutul modului abordează principalele aspecte ce permit interpretarea și explicarea realității sociale asupra căreia intervine pedagogul social. Modulul argumentează și formează abilități practice (metode, tehnici, instrumente) de acțiune în domeniul asistenței sociale. Viitorul specialist, practician în domeniu trebuie să cunoască problema, să mănuiască cu ușurință tehnici, metode necesare, să analizeze faptele (cantitativ și calitativ) inițiind propuneri de intervenție în lucru cu beneficiarii. Valoarea formativă a acestui modul constă în:

- Analiză, evaluare și intervenții specifice pentru reducerea riscurilor sociale.
- Implementarea serviciilor și activităților de prevenire a situațiilor de risc.
- Aplicarea programelor de intervenție și serviciile specifice protecției copiilor.
- Alcătuirea și revizuirea planului individualizat de asistență a beneficiarului.
- Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare, monitorizare și intervenție cu beneficiarul.

- Instrumentarea dosarelor beneficiarilor în conformitate cu managementul de caz în asistența socială.

III. Competențele profesionale specifice modulului

CS1. Testarea diverselor metode asistențiale de evaluare și intervenție în situațiile de criză a beneficiarilor.

CS2. Elaborarea recomandărilor în vederea rezolvării problemelor sociale.

CS3. Aplicarea anchetei sociale în activitatea pedagogului social.

CS4. Aplicarea interviului în activitatea pedagogului social.

CS5. Proiectarea planurilor individualizate de sprijin.

CS6. Elaborarea traiectoriei demersului intervenției sociale.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
VIII	60	30	15	15	examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
1. Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială		
UC1. Aplicarea în practica asistențială a tehnicilor de clarificare și ghidare a situațiilor beneficiarilor. UC2. Analiza etapelor acțiunii asistențiale din perspectiva modelului intervenției.	- Conceptul și etapele proiectului de investigare și intervenție socială - Modelul medical - Modelul intervenției - Aplicarea practică a "Proiectului de intervenție socială.	A1. Formarea capacității de a planifica o intervenție socială la nivelul individului și familiei. A2. Utilizarea în practica asistențială a tehnicilor de susținere și dezvoltare a clientului. A3. Proiectarea unui plan de sprijin psihologic individualizat în conformitate cu fazele procesului de ajutorare. A4. Utilizarea traiectoriei demersului intervenției sociale.
2. Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată		
UC3. Implementarea în activitatea asistențială a tehnicii asistenței sociale individualizate.	- Conținutul asistenței sociale individualizate. - Tehnica asistenței sociale individualizate. - Elemente de investigare și intervenție în problematica familială.	A5. Utilizarea în practica asistențială a investigației sociale. A6. Aplicarea planului de refacere în comun acord cu beneficiarul. A7. Implementarea activităților pentru familiile cu probleme sociale.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
3. Evaluarea și intervenția în asistența socială.		
UC4. Elaborarea planurilor de intervenție în lucrul copiilor în dificultate.	- Cadrul general de analiză a conceptelor "evaluare" și " intervenție socială" - Caracteristica evaluării. - Analiza intervenției	A8. Utilizarea metodelor și instrumentelor de evaluare a individului și familiei. A9. Formarea capacității de a planifica o intervenție socială.
UC5. Aplicarea metodelor și tehnicilor de evaluare, monitorizare și intervenție în situație de criză.	- Managementul de caz: Specificul managementului de caz. - Formele managementului de caz. - Specificul managementului de caz. - Etapele managementului de caz.	A10. Implementarea etapelor managementului de caz. A11. Instrumentarea dosarelor în conformitate cu managementul de caz.
UC6. Aplicarea în activitatea asistențială a sprijinului social. UC7. Utilizarea grupului de suport. UC8. Realizarea tehnicii câmpului de forțe.	Metode și tehnici de intervenție socială. - Sprijinul social. - Grupul de suport. - Analiza câmpului de forțe - Medierea	A12. Instrumentarea rețelei sociale în sprijinul social. A13. Alcătuirea planului de activitate a grupului de suport. A14. Identificarea obiectivelor grupului de suport UC8. Utilizarea medierii ca metodă de intervenție în soluționarea conflictelor.
4. Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia		
UC9. Aplicarea în practica asistențială a observației participative.	- Observația, caracteristica ei. - Esența observației științifice.	A15. Utilizarea ghidului de observație. A16. Interpretarea reflexivă a informațiilor și experienței practice.
UC10. Analiza și interpretarea reflexivă a	- Principiile și etapele observației participative.	

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
informațiilor.		
UC11. Analiza structurii anchetei sociale. UC12. Completarea anchetei sociale în baza unui caz.	- Ancheta socială - Conținutul anchetei sociale .	A17. Utilizarea anchetei sociale. A18. Evaluarea informațiilor din perspectiva anchetei sociale.
UC13. Utilizarea interviului ca instrument de culegere a datelor. UC14. Elaborarea unui ghid de interviu.	- Interviul - Rolul metodei interviului - Caracteristica tipurilor de interviu . - Etapele interviului	A19. Implementarea tipurilor de interviu. A20. Aplicarea interviului. A21. Proiectarea unui plan de interviu eficient.
UC15. Utilizarea genogramei și ecomapei UC16. Elaborarea istoricului social.	- Istoricul social, genograma, ecomapa. - Structura istoricului social. - Rolul genogramei. - Caracteristica ecomapei.	A22. Utilizarea codurilor în realizarea genogramei și ecomapei. A23. Elaborarea genogramei și ecomapei, utilizarea ei în practica asistențială. A24. Identificarea componentelor principale a istoricului social.
UC17. Aplicarea diagnozei sociale.	- Diagnoza socială. - Diagnosticul descriptiv. - Diagnosticul explicativ.	A25. Utilizarea corectă a diagnozei sociale.
UC18. Utilizarea metodei biografice.	- Metoda biografică - Tipurile de biografii.	A26. Utilizarea corectă a conceptelor care descriu metoda biografică. A27. Operaționalizarea valorilor proprii în aplicarea metodei biografice.

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități
UC19. Aplicarea studiului de caz familial.	- Studiul de caz familial - Structura unui studiu de caz	A28. Elaborarea unui plan de activitate în baza studiului de caz. A29. Aplicarea unui studiu de caz.
UC20. Utilizarea consilierii în practica asistențială. UC21. Elaborarea programului de consiliere.	- Consilierea - Fazele consilierii. - Stadiile consilierii. - Tehnicile consilierii	A30. Identificarea fazelor consilierii A31. Identificarea tehnicilor de comunicare adecvate cu beneficiarii. A32. Implementarea stadiilor consilierii.
UC22. Aplicarea cărții vieții în practica asistențială.	- Cartea vieții - Esența cărții vieții. - Componentele cărții vieții.	A33. Alcătuirea cărții vieții ca instrument de valoare terapeutică .

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr. crt.		Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1. Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială.					
1.	Conceptul și etapele proiectului de investigare și intervenție socială.	2	2		
2.	Modelul medical.	4	2	2	
3.	Modelul intervenției	2		2	
	1. Aplicarea practică a "Proiectului de intervenție socială	2			2
	2. 2 Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată				
1	3. Conținutul asistenței sociale individualizate 4.	2	2		
2	5. Tehnica asistenței sociale individualizate 6.	2	2		
3	7. Elemente de investigare și intervenție în problematica familială	4	2		2
	8. 3.Evaluarea și intervenția în asistența socială				
	9. Cadrul general de analiză a conceptelor "evaluare" și " intervenție socială	4	2		2
	10. Managementul de caz: Specificul managementului de caz	6	2	2	2
	11. Metode și tehnici de intervenție socială. 12. Sprijinul social	2	2		
	13. Instrumentarea unui caz social	2		2	
	14. Analiza câmpului de forțe	2			2

	15. Grupul de suport	2	2		
	16. Medierea	2		2	
	17. 4 .Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia				
	18. Observația, caracteristica ei 19.	2	2		
	20. Ancheta socială	2	2		
	21. Interviu	2	2		
	22. Ascultarea activă, redefinirea 23. Sculptura familială	4	2	2	
	24. Diagnoza socială	2			2
	25. Metoda biografică	2			2
	26. Studiul de caz familial	2	2		
	27. Consilierea	4	2	2	
	28. Cartea vieții	2		1	1
	29. Total	60	30	15	15

Nr. crt.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială.	10	4	4	2
2.	Modalități de investigare și intervenție în asistență socială individualizată	10	6	2	2
3.	Evaluarea și intervenția în asistența socială.	18	12	2	4
4.	Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia.	22	8	7	7
	Total	60	30	15	15

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Metodologia proiectului de evaluare și intervenție socială			
Aplicarea practică a "Proiectului de intervenție socială.	Poster: Metodologia proiectului de evaluare. Harta conceptuală.	Prezentarea	săptămâna II
2. Modalități de investigare și intervenție în asistența socială individualizată			
Elemente de investigare și intervenție în problematica asistențială	Referat Studiu de caz	Prezentarea	Săptămâna III
3. Evaluarea și intervenția în asistența socială			
Cadrul general de analiză a conceptelor "evaluare" și "intervenție socială	Harta rețelei sociale Poster: Cele mai importante servicii sociale	Prezentarea Demonstrarea	săptămâna V
Managementul de caz: Specificul managementului de caz	Etapile managementului de caz	Power Point	săptămâna VI
Analiza câmpului de forțe	Referate Hărți conceptuale	prezentare	săptămâna VII
4. Metode și tehnici aplicate de asistența socială în lucrul cu familia			
Diagnoza socială	Portofoliu	Prezentarea portofoliilor	săptămâna VIII
Metoda biografică	Referat Studiu de caz Hărți conceptuale Ancheta socială Proiect al consilierii	Prezentarea concluziilor, propunerilor și soluțiilor concrete. Demonstrarea	săptămâna X, XII, XIV

VIII. Lucrările practice recomandate

N/O		Produse de elaborat	Modalități de evaluare	NR/Ore
1	Modelul medical	Referat	Dezvoltarea capacității de a studia aprofundat subiectele. Capacitatea elevului de a formula întrebări și a identifica probleme din realitatea practicii. Volumul referatului -7,8 pagini	2
2	Modelul intervenției	Comunicare, eseu, discurs	Reflectarea punctelor de vedere asupra întrebărilor, problemelor la care urmează să se dea răspuns. Prezentarea situației trebuie să aibă fir logic, cronologic Elevilor li se propune următoarele posibilități de aranjare și de prezentare a rezultatelor activității, prezentarea utilizând metodele cu aplicare după caz.	2
3	Managementul de caz: Specificul managementului de caz	Prezentarea planului individualizat	Analiza planului individualizat în baza studiului de caz Elevul va analiza informațiile despre situația clientului și va recomanda pași de acțiune	2

			pentru etapele următoare ale intervenției	
4	Instrumentarea unui caz social	Ghid Planului individual de permanență	Analiza planului individual de permanență. Conștientizarea relevanței practice a problemelor discutate.	2
5	Medierea	Hartă cognitivă, comunicare	Ordonarea și generalizarea ideilor de referință	2
6	30. Consilierea	Planul unei consiliere în baza studiului de caz	Analiza discutarea ideilor propunerilor diverse în structuri unitare, în concepte mai generale.	2
7	31. Sculptura familială	Discurs, eseu,	Formarea abilităților elevului de-a căuta și a selecta argumente, dovezi, elucidând concluzii din experiența proprie.	2
8	Cartea vieții	Alcătuirea de modele a cărții vieții	Stimularea la elevi a conștientizării informației teoretice a competențelor formate în baza practicii.	1
	Total			15

IX Sugestii metodologice

Curriculumul la modulul ” **Metode și tehnici ale asistenței sociale**” are drept scop formarea și dezvoltarea competențelor profesionale ale elevilor din învățământul profesional tehnic postsecundar. Competențele necesare vor fi formate prin organizarea eficientă a procesului de instruire. Pentru aceasta sunt anumite condiții:

1. Organizarea activităților. Pentru buna organizare a procesului didactic ambii subiecți necesită de a-și organiza eficient activitățile. De calitatea modulului depinde în mare măsură

nivelul de formare a competențelor. În această ordine de idei, în procesul de organizare a activităților se vor asigura:

- condiții optime pentru buna colaborare dintre elev și profesor, unde profesorul pe post de mediator devine constructor a situațiilor de învățare și al ambianței constructive, motivante pentru elev;
- un set de procese care duc la îmbunătățirea relațiilor dintre părți;
- oferirea de oportunități fiecărui elev de a-și valorifica potențialul intelectual, aptitudinile personale și experiența individuală;
- stimularea spiritului critic constructiv a capacității de argumentare și de identificare a alternativelor;

2. **Selectarea adecvată a metodelor de instruire.** Se recomandă utilizarea metodelor de instruire precum:

Simularea și modelarea. Simularea este utilizată pentru prezentarea la faza inițială a unor concepte, oferind posibilitatea de ghidare a activității elevului în bază de situații practice. Prin intermediul acestei metode se pot reda, prin analogie, diverse situații, raționamente, care pot să reprezinte relații dintre obiecte, fenomene, procese etc. Această metodă se recomandă pentru predarea-învățarea-evaluarea următoarelor unități de conținut:

- Managementul de caz: Specificul managementului de caz.
- Fazele consilierii.
- Evaluarea și intervenția în asistența socială

Se propune utilizarea metodelor de predare-învățare activ-participative, printre avantajele cărora putem enumera următoarele:

- Sunt centrate pe elev și activitate;
- Pun accent pe dezvoltarea gândirii, formarea aptitudinilor și a deprinderilor;
- Încurajează participarea elevilor, inițiativa, implicarea și creativitatea;
- determină un parteneriat profesor-elev prin realizarea unei comunicări multidirecționale.

Se recomandă orientarea către metode bazate pe rezolvarea unor sarcini de lucru, utilizându-se cu precădere rezolvarea unei game cât mai variate de aplicații practice și punându-se accent pe realizarea cu exactitate și la timp a cerințelor sarcinilor de lucru. Realizarea proiectelor în cadrul activităților practice va urmări dezvoltarea abilităților de lucru în echipă. Se vor alege cele mai potrivite metode didactice: descoperire, discuția în grup, dezbateri/masa rotundă, studiul de caz, observația individuală. Specificul modulului impune metode didactice interactive, recomandând mai ales învățarea prin metode practice/laborator ca reflecții critice, studiu de caz, tehnica acvariului, metoda asociațiilor de idei, dezbateri secvențiale în baza problemelor enunțate, joc de rol, discuția-panel, philips 6/6, tehnica focus grup.

În activitățile individuale, accentul se va pune pe studiere, analiza și sistematizarea materialului teoretic și practic în scopul îndeplinirii sarcinilor de lucru individual. Acestea vor fi prezentate în formă de portofolii, proiecte, sarcini specifice etc.

Problematizarea mai poate fi denumită și *predare prin rezolvare de probleme* sau *predare productivă de probleme*. Conform acestei metode subiectul este pus în fața unor dificultăți create în mod deliberat, și prin depășirea lor învață ceva nou. „Punctul forte” al metodei îl constituie *situația-problemă*. Din această cauză este necesar de a formula corect situația. La crearea situației de tip problemă se va ține cont de următoarele caracteristici:

- A. Situația trebuie să prezinte o dificultate pentru subiect
- B. Situația trebuie să prezinte interes, astfel încât acesta să acționeze spre a rezolva problema;
- C. Situația trebuie să orienteze activitatea instruitului spre a rezolva problema și de al cointeresa pe acesta de a dobândi noi cunoștințe;
- D. Rezolvarea situației nu va fi posibilă fără a apela la resurselor recent dobândite.

Prin intermediul situației create, subiectul este cointerestat de a studia, analiza și a participa la rezolvarea problemei. Aplicarea acestei metode presupune parcurgerea a patru etape:

1. Formularea problemei – este descrisă situația problemă, explicarea, după necesitate a diferitor puncte cheie, care ar permite subiectului să perceapă problema;
2. Studiarea problemei – se lucrează în mod independent, sunt reactualizate anumite resurse;
3. Determinarea soluției – în cadrul acestei etape sunt pregătite resursele necesare, se descoperă mijloacele care duc la rezolvarea problemei și este analizat modul de aplicare a acestora în determinarea soluției;
4. Obținerea rezultatului final – se analizează rezultatul obținut și formate anumite concluzii.

Această metodă se recomandă pentru predarea-învățarea-evaluarea următoarelor unități de conținut:

- Etapele de implementarea în serviciul de asistență parentală profesionistă
- Specificul consilierii în lucrul cu delincvenții
- Evaluarea, potrivirea și plasamentul copilului

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Axarea procesului de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă va fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale) ce țin de interpretarea creativă a informațiilor și de capacitatea de a rezolva situațiile de problemă.

Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Pentru a eficientiza procesele de evaluare, înainte de a demara evaluările, cadrul didactic va aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor, modul de evaluare (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Nr. crt	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
2.	Problemă rezolvată	• Înțelegerea problemei. • Documentarea în vederea identificării informațiilor necesare în rezolvarea problemei. • Formularea și testarea ipotezelor. • Stabilirea strategiei rezolutive. • Prezentarea și interpretarea rezultatelor.
3.	Proiect elaborat	• Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă. • Completitudinea proiectului – felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific. • Elaborarea și structura proiectului – acuratețea, rigoarea și coerența demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor. • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate s.a. • Creativitatea – gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei.
4.	Referat	• Corespunderea referatului temei. • Profundimea și completitudinea dezvoltării temei. • Adecvarea la conținutul surselor primare. • Coerența și logica expunerii. • Utilizarea dovezilor din sursele consultate. • Gradul de originalitate și de noutate.

		• Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării. • Justificarea ipotezei legate de tema referatului. • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
5.	Rezumat oral	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Expunerea orală este concisă și structurată logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/3 din textul inițial.
6.	Rezumat scris	• Expune tematica lucrării în cauză. • Utilizează formulări proprii, fără a distorsiona mesajul lucrării supuse rezumării. • Textul rezumatului este concis și structurat logic. • Folosește un limbaj bogat, adecvat tematicii lucrării în cauză. • Fidelitatea: înțelegerea esențialului și reproducerea lui, nu trebuie să existe contrasens; • Coerența: rezumatul are o unitate și un sens evidente, lizibile pentru cei care nu cunosc textul sursă. • Progresia logică: înlănțuirea ideilor, prezentarea argumentelor sunt clare și evidente. • Angajamentul autorului, aptitudine critică corect evaluată și transpusă. • Respectarea modalităților de enunțare a textului sursă: rezumatul este o oglindă micșorată dar fidelă textului sursă. • Muncă pertinentă de reformulare: rezumatul nu este un colaj de citate. • Respectarea coeficientului de reducere a textului: 1/4 din textul inițial. • Stăpânirea normelor sintactice la nivel de prezentare logică a ideilor, • frazelor, paragrafelor textului; • Text formatat citeț, lizibil; plasarea clară în pagină.
7.	Studiu de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora;

		• Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz. • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea. • Logica sumarului. • Referință la programe. • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate; • Noutatea și valoarea științifică a informației. • Exactitatea rezultatelor și rigoarea probelor. • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului. • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării. • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate). • Aprecierea critică, judecată personală a elevului. • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus. • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora. • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat. • Corectitudinea lingvistică a formulărilor. • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz.
	Harta conceptuală	• Punerea în evidență a subiectului. 3Utilizarea corectă a terminologiei în cauză • Logica sumarului. • Ordonarea informațiilor • Poziționarea conceptelor generale și cele subdiacente, stabilind relațiile dintre acestea. • Capacitatea de argumenta o alegere
	Portofoliul	• Corectitudinea oformării portofoliului • Formarea competențelor de autoevaluare. • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei. • Nivelul de erudiție. • Modul de structurare a lucrării

		Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare.
--	--	---

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sala de studii. Tablă interactivă./ Proiector video Notebook. Literatura de specialitate.
Pentru orele practice	Sala de studii. Tablă interactivă./ Proiector video Notebook. Literatura de specialitate.
Cerințe tehnice	
Parametri tehnici minimi ale calculatorului	Procesor: 2 GHz. Memorie operativă: 4 GB. Unitate de stocare: 500 GB Afișaj și grafică: dimensiune: 19'', Rețea: Ethernet, 100 Mb.
Software	Sistem de Operare Microsoft Windows. OpenOffice: Procesare text, Prezentări electronice Browser Internet.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa	Numărul de exemplare disponibile
1.	Bocancea G., Neamțu Elemente de asistență socială- Iași: Polirom,1999	Biblioteca Colegiului	
2.	Bulgaru M., (00rd.). Aspecte teoretice și practice ale asistenței sociale.- Chișinău,2003.	Biblioteca	
3.	Bulgaru M. Asistența socială. Fundamente teoretice și practice. –Chișinău, 2009.	Biblioteca	
4	Bulgaru M Asistența Socială Chid de studii Ch; CEP USM, 2010		

5	Cojocaru Șt. Proiectul de intervenție în asistența socială-lași, 2006	Internet	
6	Iluț P. Abordarea calitativă a socioumanului, -lași, 1997.	Internet	
7	Miftode V. Fundamente ale asistenței sociale.- București,1999	Biblioteca	
8	Miftode V. Teorie și metode în asistența socială: elemente introductive-lași, 1994	Internet	
9	Neamțu G (coord.). Tratat de asistență socială –lași; Polirom.2003.	Biblioteca	